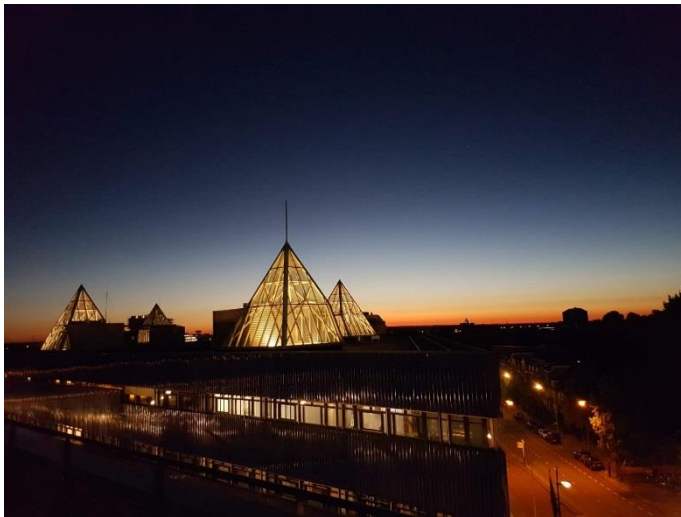

Az Erasmus+ programról legfőképpen az iskolai ajánlások, tájékoztatók során, majd pedig ismerősöktől, továbbá testvéremtől hallottam, aki Párizsban töltött el egy csodálatos félévet az Erasmus+ segítségével. Minden egyes tájékoztató, kedvcsináló, történet, személyes élménybeszámoló egyre inkább abba az irányba löktek el, hogy márpedig ezzel a lehetőséggel élni kell.

Az elvárásaimat is a hallott dolgokból merítettem leginkább, majd amikor mélyen magamba néztem és a saját utamat kerestem, akkor az elvárások a következőképpen alakultak: gazdálkodási- és menedzsment szakos hallgatóként egy még folyékonyabb angol nyelvtudás megszerzése volt a cél, amihez aztán a holland nemzetközi hangulat igencsak hozzá tett. A

1. ábra - Nijmegeni látkép éjjel

másik nagy szempont, hogy szakmailag fejlődjek, ha már egyszer van szerencsém egy gazdasági, szociális és oktatási szempontból igen erős ország egyetemén töltenem el egy félévet. Egy másik érv még, hogy kiutazásom előtt egy évvel volt szerencsém egyetemi projekt keretében pont nijmegeni diákokkal egy csoportban dolgozni egy tárgy kapcsán, melynek az egyik jegyadó kritériuma egy közös prezentáció volt, melyre Hollandiában került sor, így megismerhettem a holland kultúrát is közelebbről, illetve – akkor még nem tudtam – a leendő egyetemem városát szintúgy.

A nehézségek egyik legfőbb pillérét nyilván az új, ismeretlen dolgok adják, mint például a holland nyelv. Rengetegen beszélnek angolul országszinten, viszont amikor épp szükség lenne valamire és épp megkérdezzük valakit, akkor Murhpy törvénye szerint nem fog tudni angolul, így nehézkes lehet a tájékozódás. A tájékozódást folytatva az első hetekben megjegyezni igencsak nehéz, hogy mi merre van, főleg ha az embernek nincs mobil internete. Az első időszak ugyanis pont arról szólna elvileg, hogy bemutatnak mindent, de sokszor esti programok keretein belül, amikor is nem igazán tudjuk megjegyezni, mi merre van. Én a város központjától egy elég messze levő kollégiumban tartózkodtam, ami egy jobb biciklis – hamarosan erre is kitérek – tempóval is 20 perc. Este még valahogyan betaláltunk, aztán jöttek a beavatós bulik, elmentünk a város több pontjára, közben a hangulat megfelelően eszkalálódott, majd az éjjel közepén akkor gyérünk, találj haza! A dolgot tetézte, hogy az első hétre nem kaptuk még meg a kollégiumot, így airbnb appon keresztül egy még távolabbi pontról kezdtük a félévet a központhoz és a találkozókhoz képest.

Biciklizés. A kerékpár egy nagyon király tömegközlekedési eszköz: környezettudatos, nagyon mobilis, könnyen és gyorsan el tudsz jutni a kívánt célponthoz, olcsó – ami egy diák számára nem kis kvalitású szempont – és nem utolsó sorban egészséges is. Magyarországon is szerettem ezt a fajta közlekedést használni, de a dolgot megfűszerezte két dolog is. Az egyik, hogy nem voltam hozzászokva ahhoz, hogy napi szinten 10-20 kilométereket kell lebicikliznem a mindennapi kötelezettségeimhez, a másik pedig, hogy -7°C -ban is ugyanúgy felülök a biciklimre és az előbb említett távolságokat letekerem. Ehhez egy olyan ruházat szükséges, melyben nem fagyok meg, amikor ráülök a már-már fagyott – igen, kb. ez a szint – nyeregre, de a hosszú és sietős – mert persze késésben voltam mindig – bicikliút során pedig nem is izzadok ki túlságosan, mert akkor ugye azért fázok meg. Szóval majdnem minden kezdeti nap ilyen ruházkodási, túlélési taktikákkal indult. Az eső is rengeteget esett, amikor megkezdtük tanulmányainkat, így sokszor egy buliból, vagy az iskolából bőrig elázva érkeztünk haza. Ezt követően mindig próbáltam egy-két meleg

3. ábra - A téli nehézségek

csésze teával menteni a helyzetet, hogy a hektikus tanterv során ne maradjak ki sok mindenből, mert az a kapcsolati tőke, ami itthon meg volt, az kint még nem alakult ki a kezdetekben, így a kimaradás is fájdalmasabb volt, meg amúgy is hiányzással kezdeni egy új országban a tanulmányokat kicsit rizikós is. Amit mindenképpen rakjatok be a bőröndbe, ha Hollandiáról van szó, az az esőálló szerelések mindenféle változata. Eleinte nagyon sokat esett, így mindig jó, ha kéznél van egy esőkabát, egy, az időjárásra alkalmas cipő, esernyő, stb. Nem utolsó sorban egy olyan telefonos applikáció is mindig jó, ha kéznél van, mely 1-2 órára bár, de kijelzi az esőzés mértékét, hosszát, így tudod, hogy mennyit kell még kihúznod a tető alatt, mielőtt hazabringázhatnál.

2. ábra - A folyóhoz közeli előnyök

Az utazásomat rendkívül egyszerűen, repülővel oldottam meg. Keveset tájékoztam előre, mert egyszer már voltam az országban, mint említettem és tudtam, hogy a vonatok és a buszok igen sűrűn járnak, így nem kell aggódnom amiatt, hogy nem tudok időben eljutni valahova. Előbb-utóbb mindenképpen találunk valakit, aki tud angolul, ha éppen információra

4. ábra - Amszterdam mindig pezseg

van szükségünk és gyorsan helyre is igazít bennünket, hogy aztán tovább folytathassuk utunkat. A tömegközlekedés viszont külföldi emberek számára igencsak borsos, barátságtalan áron történik. Körülbelül 20 eurót kellett fizetnem minden vonattal való utazásomért. Általában nagyobb városokba mentem: Amszterdam, Eindhoven, Utrecht, Rotterdam, Hága. A 20 euró egyébként csak az odautat foglalja magában, tehát ha vissza is szeretnénk térni otthonunkba, cirka 40 eurós díjjal kell számolni. Diákkedvezmény sajnos számunkra nincs, ha viszont csoportosan utazunk, ez esetben egy holland bankszámláról való vétel során csoportos jegyet tudunk vásárolni, amivel jóval lejjebb tornázhatjuk az utazás árát, a feltétel viszont, hogy mindig együtt kell tartózkodni a csoportunkkal.

A szállás tekintetében

mindenképpen kollégiumot (kint majd így: ssh=studenthouse) keress. A miértje igencsak egyszerű. Rengeteg nemzetközi diákkal leszel együtt, akik ugyanúgy, mint te, Erasmus+ program keretein belül érkeztek, így könnyebben összebarátkoztok és az orientációs hét során megismert barátaid egy része is nagy eséllyel a te általad választott kollégiumban fog tartózkodni. A kollégiumi jelentkezéshez egyébként a felvételt nyeres után segíteni fog a fogadó egyetem, szóval ezzel sem kell annyit stresszelni. A kollégiumok továbbá azok a helyek, ahol igen sok buli helyszínre fog találni, ahol jó ott lenni, ha barátokra szeretnénk szert tenni. Rengeteg ssh buli úgy néz ki, hogy bár szól a zene és van táncolási lehetőség, de elég nagy a hangsúly a beszélgetéseken és az ismerkedésen, így aki a passzívabb esti aktivitásokat szereti, az is könnyen jól érezheti magát egy új ismerőssel való kellemes beszélgetés által. Én a kollégiumért, ami ugye elég távol volt mindentől, 385 eurót fizettem havonta. Ez a kollégium 8 másik lakossal való együttélést jelentett hálókörletenként, viszont saját szobája volt mindenkinek egy saját zuhanyzóval, illetve mosdókagylóval. Pont az utolsók miatt választottam egyébként ezt a kollégiumot, mert így nem kellett osztoznom senkivel sem a tusolások során, sokkal kényelmesebbnek tekintem. A toalett viszont közös, az az összes studenthousenál így van, de a legtöbb helyen még a zuhanyzók is megosztottak. A kollégiumokhoz jár hálókörletenként konyha 1, vagy 2 hűtővel – létszámtól függően, kettő darab tűzhely, egy darab sütő, illetve az étkezőkhöz illő bútorok.

Nijmegen egy ~170.000 lakosú város, a német határhoz közel, mindössze 15 kilométerre. Alapvetően minden megtalálható benne, de nem számít a hektikus városnak.

Vidékies, nyugodt jellege miatt békés, családos emberek számára tökéletesen megfelel. Az egyetem miatt több kollégium, viszonylag sok szórakozási lehetőség, széles árkatagóriát lefedő éttermek találhatóak meg. A közlekedés sem borzasztó sofőr szemmel nézve sem, nem alakulnak ki nagyobb dugók, a folyamatos haladás biztosított. Biciklis szemmel nézve sokkal biztonságosabb, mint más országokban. A biciklis az „úr” minden helyzetben, az autósforgalom fokozott figyelemmel kezeli a kerékpárral közlekedőket.

A várost átszeli továbbá a Waal folyó, mely partvidéke vonzza az életet. Erős zöld övezet jellemzi, helyenként hidak vezetnek át a túlpartra. A központ közelében strandokat is kialakítottak a nyáron strandolni kívánók számára, így amennyiben hőség alakul ki, bárki lehűtheti magát a folyónál fürdésre kialakított zónáknál.

A holland árak jóval magasabbak tudnak lenni, mint amihez itthon hozzászoktunk. A kollégium és a vonat költségeiről már beszámoltam, ezek alapján is érezheti az olvasó, hogy nem a legpénztárca- és diákbarátabb költségek merülhetnek fel. Az élelmiszerek árai boltonként változnak, de a húsok árai például alapvetően drágábbak, mint Magyarországon. Egy kilogramm csirkemell leárazott állapotban 5-6 euró, így az akciókra érdemes odafigyelni. A bicikli bérléséhez viszont igencsak jó áron lehet hozzáférni, 13 eurót kell fizetni havonta egy jó minőségű bicikli bérléséhez. Az éttermek árai körülbelül 10 eurótól indulnak, ami még nem egy nagyon borzasztó ár az itthon megszokottakhoz képest.

Az ESN élet igencsak pörgős, minden héten volt Erasmus buli, ahol diákbarát árakkal kedveskedtek a szervezők és néha különböző témákkal dobták fel az estéket. A keddi biztos estén kívül kirándulásokat szerveztek több város megismerésére, vagy jellegzetes és időszakos eseményekre, mint például a kaukenhofi tulipánföldek látogatására. Ezekon az eseményeken remek alkalom nyílik nem csak az új kultúrát magunkba szívni, de új barátságokra szert keríteni.

Az egyetem, ahova jártam – Radboud University – egy igencsak erős (kiutazásom időpontjában 122. legerősebb egyetem a World University Ranking alapján), diákközpontú egyetem. Rengeteg emaillel és értesítéssel jelezték, hogy bármi problémám adódik, nyugodtan forduljak hozzájuk, megoldást tudunk találni. Az oktatást a magas színvonal jellemzi: az

5. ábra - Egy nagyobb vizsga

oktatók előadásmódja és tanítási szokásaik nagy minőséget reflektálnak, és mindig próbálják jelezni, hogy a diák az első. A tanterv sokkal hektikusabb, mint itthon, ugyanis egy szemeszter kettő darab blokkból épül fel, ami alatt egy tárgy végezhető el. Vannak olyan tárgyak, melyek kettő blokkot, azaz egy

szemesztert igényelnek, de nálunk az ilyen jellegű órák voltak kissebségben. Az egyetemi épület fejlett, minden igényt kielégítenek, legyen szó tanulószobákról, könyvtárról, sportról, diákszervezeti tevékenységről, vagy esetleg olyan szolgáltatásokról, melyek a diákok tanulási eredményeit szolgálta, így például volt olyan iroda, ahol az akadémikus szövegeinket ellenőrizték le, adtak benne tanácsot és tanítottak meg érdekes dolgokra, melyek fontos praktikákat jelentettek a tanulmányi életben.

Az Erasmus legjobb részét talán a kint született igen mély barátságok adták. Fél év alatt olyan kapcsolatokra tettem szert, melyek hiszem, hogy egész életem során el fognak kísérni és meg fognak maradni. Ezt egyébként nem gondoltam volna, de nagyon örülök, hogy így történt és igyekszem a kapcsolatok megőrzésére. Sok más dolog között ott van például az önállóságom fejlődése, a szakmai, illetve nyelvi területen való minőségi javulásom, illetve az, hogy egy más kultúrát ismerhettem meg.

Mindezek összessége után azt tudom állítani, hogy életem egyik legjobb élményét kaptam az Erasmus+ programtól és a fent felsoroltak alapján nagyon erősen ajánlom mindenkinek, aki hasonló élményeket szeretne átélni, illetve akit egy kicsit is érdekel az utazás, a kalandok és az „új” megismerése.